

ESITYS

SUOMEN JUDOLITTO RY

GRADUOINTISÄÄNNÖT

Vyökoekomission esitys 28.10.2024

Sisällys

1. Johdanto	3
2. Vyökoejärjestelmä	3
3. Graduointivaatimukset.....	3
3.1. Minimi-ikä.....	4
3.2. Kilpailupisteet	4
3.3. Vyökoevaatimukset, alle 13-vuotiaat	4
3.4. Vyökoevaatimukset, nuoret ja aikuiset 5.kyu – 1. Kyu.....	5
3.5. Dan-kokelaiden tasoluokat	7
3.6. 1.-4. dan väliajat	7
3.7. Vyökoevaatimukset, 1.-4. dan	8
3.8. Katan suorittaminen vyökokeessa	9
3.9. Korkeammat dan-arvot (5.-10. Dan).....	10
3.10. 5.-6. dan.....	10
3.11. 7.-10. dan.....	10
3.1. 5-10. dan väliajat	10
4. Hakeminen 1.–5. dan-kokeeseen.....	11
5. Hakeminen 6. dan-kokeeseen.....	11
6. Batsugun – vyöarvon korotus ilman vyökoetta	11
7. Poikkeukset hakemusten käsittelymaksuista	12
8. Vyökokeet	12
9. Ulkomaalaiset vyöarvot.....	13
10. Vyöarvon peruminen.....	13

1. Johdanto

Jigoro Kano kehitti judosta urheilulajin, jossa tekniikat voidaan vielä loppuun asti vahingoittamatta vastustajaa. Judon harjoittelun tavoitteena on judotaitojen ja fyysisten ominaisuuksien kehittämisen lisäksi myös henkinen kasvaminen. Judo on myös olympialaji.

Vyöarvoissa eteneminen kuvastaa harrastajan etenemistä sekä judotaidossa että henkisissä ominaisuuksissa. Uran alkupuolella kehitystä mitataan lähinnä judon tekniikoiden osaamisella ja kilpailumenestyksellä. Mitä korkeampiin vyöarvoihin tullaan, sitä enemmän otetaan huomioon judoyhteisön eteen tehty työ ja yksilön kehittyminen ihmisenä. Vyöarvo kuvaa judokan koko judouraa: kilpailumenestystä, judon eteen tehtyä työtä ja judoyhteisön arvostusta. Vyökoekomissio seuraa korkeampien vyöarvojen väliaikoja ja huolehtii korkeammassa vyöarvoissa etenemisestä ansioiden ja aktiivisuuden mukaisesti kuten näissä säännöissä on myöhemmin määrätty siinä määrin kuin se on vyökoekomission toimintavallassa.

Näissä graduointisäännöissä esitetään Suomen Judoliitossa käytössä olevaan vyöarvojärjestelmään liittyvät vyökoevaatimukset sekä kyu- että dan-asteille. Graduointisääntöjen laatimisessa on otettu huomioon Kansainvälisen Judoliiton (IJF) ja Euroopan Judoliiton (EJU) säännöt. IJF tunnustaa virallisesti vain ne vyöarvot, jotka jäsenvaltioiden kansalliset liitot ovat myöntäneet omille jäsenilleen. Kansallinen liitto ei voi myöntää dan-arvoa toisen jäsenvaltion kansallisen liiton jäsenelle ilman kirjallista sopimusta ko. liiton kanssa.

2. Vyökoejärjestelmä

Vyökoejärjestelmä toimii Suomen judoliiton hallituksen hyväksymien vyökoejärjestelmäsääntöjen mukaisesti. Vyökoeasioita varten judoliiton hallituksen koulutusvaliokunnan alaisena toimii vyökoekomissio, joka vastaa vyökoejärjestelmän käytännön toiminnasta yhteistyössä Judoliiton toimiston kanssa.

3. Graduointivaatimukset

Judossa vyöarvot jaetaan kyu- eli oppilas- ja dan- eli opettaja-asteisiin. Graduointivaatimukset määritellään erikseen neljälle eri ryhmälle:

- Alle 13-vuotiaiden kyu- eli oppilasasteet
- Nuorten ja aikuisten kyu- eli oppilasasteet
- 1.-4. dan opettaja-asteet
- Korkeammat dan-asteet (5.-10. dan)

Kyu-asteiden ja 1.–4. dan-asteiden suoritusten väliset minimiajat, yleiset vaatimukset ja vyökokeissa vaadittavat tekniikat on esitetty luvun 3 taulukoissa. Taulukoissa on esitetty myös koulutusvaatimukset, jotka on lihavoitu.

Minimiaiakoja sovelletaan vain niihin, jotka harjoittelevat judoa säännöllisesti vähintään neljä kertaa viikossa ja menestyvät kilpailuissa ikäisiään tai muuta vertailuryhmäänsä selvästi paremmin. Dan-asteissa vyökoekomissio määrittelee hakemuksen ja/tai muun hankkimansa selvityksen perusteella, milloin henkilö täyttää minimiajan täyttymisen jälkeen kyseiset kriteerit ja hänet voidaan hyväksyä kokeeseen.

Kaikilta dan-kokeeseen hakijoilta vaaditaan voimassaoleva ”Vastuullinen valmentaja”-koulutus tai vastaava. Suorituksen voimassaolo täytyy löytyä Judoliiton rekisteristä hakemusta käsiteltäessä.

3.1. Minimi-ikä

Minimi-ikävaatimukset on esitetty alla olevassa taulukossa:

Vyöarvo	Minimi-ikä
5. kyu	7 vuotta
2. kyu	13 vuotta
1. dan	16 vuotta

3.2. Kilpailupisteet

Kilpailupisteet määräytyvät alla olevan taulukon mukaisesti Judoliiton kilpailumääräysten mukaisista virallisista kilpailuista, per kilpailu. Samassa kilpailussa useampaan painoluokkaan tai ikäluokkaan osallistuminen ei tuota lisäpisteitä osallistumisesta, jotka saa jos ei saavuta otteluvoittoja ko. kisassa.

Voitto ipponilla	1,5 piste
Voitto muulla kuin ipponilla	1 piste
Osallistuminen kilpailuun (ei otteluvoittoja)	0,5 pistettä
Tuomarina toimiminen (per kilpailupäivä)	0,5 pistettä

Judoliiton kilpailukalenterin mukaisista katakilpailuista kertyy kilpailupisteitä* seuraavalla tavalla:

Osallistuminen kilpailupäivään (hyväksyty suoritus)	0,5 pistettä
Voitetut mitalistit**	0,5 pistettä
Tuomarina toimiminen (per kilpailupäivä)	0,5 pistettä

* Hakijan täytyy pyydettyäessä pystyä esittämään tulosluettelo tai muu todiste voitetuista pareista.

** Esimerkiksi kultamitalisti saa 0,5 pistettä osallistumisesta, 0,5 pistettä + 0,5 pistettä voitettuaan hopea- ja pronssimitalistit, eli yhteensä 1,5 pistettä. Hopeamitalisti saa 0,5 pistettä osallistumisesta ja 0,5 pistettä voitettuaan pronssimitalistin.

3.3. Vyökoevaatimukset, alle 13-vuotiaat

7-13 vuotiaat käyttävät kyu-asteiden välivaiheina raidallisia välivöitä, nämä osoittavat edistystä, ja mahdollistavat näkyvän palkitsemisen.

Sinä kalenterivuotena, kun nuori täyttää 13, hän suorittaa seuraavan vyön ilman raitaa ja siirtyy noudattamaan nuorten ja aikuisten kyu-vaatimuksia.

Kyu-arvo	Vyön värit	Nimitykset	Etenemisikä	
6.Kyu		Valkoinen	Valkoinen vyö	
		Valkoinen ja keltainen	Ylempi valkoinen vyö	
5. Kyu		Keltainen	Keltainen vyö	7-vuotias
		Keltainen ja oranssi	Ylempi keltainen vyö	
4. kyu		Oranssi	Oranssi vyö	9-vuotias
		Oranssi ja vihreä	Ylempi oranssi vyö	
3. kyu		Vihreä	Vihreä vyö	11-vuotias
2. kyu		Sininen**	Sininen vyö	13-vuotias

** 2. kyu suoritetaan nuoret ja aikuiset 5.kyu – 1. Kyu vaatimusten mukaisesti.

Lapset pyritään pitämään judon parissa, kunnes varsinainen lajin valinta kannattaa tehdä. Ryhmät pyritään viemään yhdessä eteenpäin, ja vyökokeeseen pääsemisen edellytyksenä riittää harjoitusaktiivisuus 1-3 kertaa viikossa. Jos lapsi harrastaa muitakin lajeja, kannattaa muukin aktiivisuus laskea hyväksi. Kuitenkin tatamalla täytyy käydä noin kerran viikossa.

Vyökokeet pyritään pitämään kerran vuodessa esimerkiksi vyökoeharjoituksen tai vyökoeleirin muodossa.

Välivöiden (ylempi valkoinen/keltainen/oranssi/vihreä vyö) suorittamista ei raportoida Judoliiton ylläpitämään rekisteriin, vaan ne merkitään judopassiin.

Vyökoekomission Sovellusohje lapset-dokumentti esittää yhden esimerkin lasten kyu-asteissa etenemiselle. **Sovellusohje lapset-dokumentti on ohjeellinen**, seuragraduoijat ja seuran ryhmien ohjaajat pyrkivät yhdessä pitämään vähintään seuratasolla vaatimukset yhtenäisinä.

3.4. Vyökoevaatimukset, nuoret ja aikuiset 5.kyu – 1. Kyu

Vyökokeissa judotekniikat tulee pystyä esittämään oikealle ja vasemmalle puolelle 3. kyun kokeesta alkaen.

Vyökokeeseen osallistumisen edellytykset

Vyöarvo	Minimiaika	Kilpailu-pisteet	Oppimistavoitteet	Muut edellytykset
5. kyu	3 kk	0	Toimiva ja turvallinen ukemi, dojokäytös, shisei, kumikata,shintai, tai-sabaki, kuzushi, tsukuri, kake, tandoku-renshu	
4. kyu	4 kk	0	Kagari-keiko, yaku-soku-keiko Perusote, otteluasento	Alle 16-vuotias: yksi shiai (myös harjoituskisa käy)
3. kyu	6 kk	0	Heitot liikkeestä eri suuntiin, tehokas horjutus, tokui-waza	Judon perusteet-koulutus Alle 16-vuotias: kerran apuohjaajana Kaksi shiaita (myös harjoituskisa käy) Yli 16-vuotias: apuohjaajana oman seuran mallin* mukaisesti.
2. kyu	8 kk (tai 1 v 4 kk, ilman ao. kilpailupisteitä)	5	Tehokas ja toimiva tokui-waza, reagointi uken liikkeeseen, erilaiset kumikatat.	Oppimisen ja opettamisen perusteet judossa-koulutus Alle 16-vuotias: usein apuohjaajana Yli 16-vuotias: apuohjaajana oman seuran mallin* mukaisesti.
1. kyu	10 kk (tai 1 v 8 kk, ilman ao. kilpailupisteitä)	10	Monipuolinen ja tehokas tokui- waza -tekniikkaperhe	Judotuomarin peruskurssi ilman lisenssivaatimusta Ilman kilpailupisteitä vähintään kaksi tekniikkaleiriä tai vastaavaa tekniikka-, valmentaja- tai ohjaajakoulutusta. Apuohjaajana oman seuran mallin* mukaisesti.

* Judoseura määrittelee oman kokonsa, tilanteensa ja ohjaajamateriaalinsa perusteella yhdessä vastuugraduoijan kanssa mitkä ovat kussakin seurassa asetetut vaatimukset 3. kyu – 1. kyu apuohjaajana tai ohjaajana toimimisessa kullakin kyu-tasolla. Tärkeintä on, että kaikki hankkivat ohjauskokemusta nousujohteisesti.

Vyökokeen suorittaminen

Vyöarvo	Osaamistavoitteet*	Pystyteknikat	Mattotekniikat	Katat
5. kyu	Ukemi kaikkiin suuntiin. Perusotteen ja otteluasento. Heiton horjutus ja uken kannatus. Antautuminen.	Kolme heittoa vähintään kahdesta eri ryhmästä (te-, koshi- ja ashi-waza)	Kolme sidontaa kesa-gatame-luokasta hyökkäyksineen.	-
4. kyu	Ukemi liikkeestä kaikkiin suuntiin, myös ilman kannatusta. Oman otteen ottaminen ja uken liikuttaminen. Kauluksen ja hihan suojaaminen.	Kuusi heittoa te-, koshi- ja ashi-waza -ryhmistä (vähintään yksi jokaisesta ryhmästä). Näistä kolme heittoa molemmin puolin. 2 kombinaatiota ja 2 vastaheittoa.	Neljä sidontaa (vähintään yksi shiho-gatame- ja yksi kesa-gatame-luokista). Asennon tai sidonnan vaihto uken poistuloyrityksen mukaan niin, että hallinta säilyy. Pystyjudosta mattoon jatkaminen.	-
3. kyu	Hyökkäys, väistö ja vastahyökkäys. Oma ote ja vaihtoehto. Vastustajan otteen irrottaminen ja omaan hyökkäykseen jatkaminen.	De-ashi-harai, hiza-guruma, sasae-tsuri-komi-ashi, o-soto-gari, o-uchi-gari, ko-soto-gari, ko-uchi-gari, uki-goshi, o-goshi, koshi-guruma, seoi-nage, ippon-seoi-nage. 4 kombinaatiota ja 4 vastaheittoa.	Kaikki sidonnat shiho-gatame ja kesa-gatame -luokista sekä niistä poistulot. Shime- ja kansetsu-wazan perusteet, yksi kuristus ja yksi käsilukko.	-
2. kyu	Oma tekniikka-perhe, aiyotsu ja kenka-yotsu. Toimiva horjutus kaikkiin tekniikoihin.	Okuri-ashi-harai, uchi-mata, tsuri-komi-goshi, tsuri-goshi, harai-goshi, tai-otoshi ja yksi tekniikka sutemi-wazoista 5 kombinaatiota ja 5 vastaheittoa.	Neljä tekniikkaa shime- ja kansetsu-waza -ryhmistä Mattotekniikat randorimaisesti. Heitosta mattohyökkäykseen jatkaminen.	Nage-no-katata te-waza
1. kyu	Heittopaikan rakentaminen omiin heittoihin. Otteen irrottamisesta omaan hyökkäykseen, aiyotsu, kenka-yotsu.	Ko-soto-gake, ashi-guruma, harai-tsuri-komi-ashi, hane-goshi, sode-tsuri-komi-goshi, kata-guruma ja kolme sutemi-wazaa. 5 kombinaatiota ja 5 vastaheittoa. Kolmen tekniikan kombinaatio.	Ude-gatame, ude-garami, hiza-gatame, waki-gatame, hara-gatame, juji-jime-ryhmä, okuri-eri-jime, kataha-jime, sode-guruma-jime. Heitoista mattoon jatkaminen, oma tokui-waza.	Nage-no-katata te-, koshi- ja ashi-wazat

*Tarkemmat ohjeet löytyvät vyökoekomission sovellusohjeesta nuorille ja aikuisille 5kyu-1kyu.

3.5. Dan-kokelaiden tasoluokat

Dan-kokelaat sijoitetaan saavutusten ja toiminta-aktiivisuuden perusteella tasoluokkiin alla olevan taulukon mukaisesti. Taulukosta selviävät kriteerit tasoluokan määrittelylle. Vyökoekomissio arvioi tasoluokan kokelaan näyttöjen ja saavutusten perusteella. Saavutettu tasoluokka säilyy koko judouran ajan voimassaolevien graduointisääntöjen mukaisesti.

Luokka	Vaatimustaso
A	Olympiaurheilija, huipputason shiai-kilpailija, jolla on henkilökohtainen mitali aikuisten arvokisoista tai merkittävästä kansainvälisestä turnauksesta.
B	Kansallisen huipputason shiai-kilpailija, jolla on vähintään henkilökohtainen <ul style="list-style-type: none">- aikuisten SM/PM-mitali*, tai- veteraanien*, katan (yleinen sarja) tai nuorten EM/MM/olympiapäiväkisamitali ; tai kokelas on <ul style="list-style-type: none">- kansainvälinen tuomari, tai- A-luokkaan kuuluvan urheilijan valmentaja/opettaja.
C	Kilpailija, joka on menestynyt kansallisissa kilpailuissa ja <ul style="list-style-type: none">- osallistunut henkilökohtaisiin aikuisten SM/PM-kisoihin, tai- henkilökohtainen nuorten, veteraanien tai katan SM/PM-mitalisti; tai kokelas on <ul style="list-style-type: none">- aktiivinen kansallinen tuomari, tai- B-luokkaan kuuluvan urheilijan valmentaja/opettaja, tai- kurssien ja harjoitusten vastuuvetäjä.
D	Aktiivista judotoimintaa tatamilla ohjaajana/apuohjaajana, harjoitusvastustajana, kilpailijana ja tuomarina.

* Tasoluokan saavuttaminen edellyttää, että shiai-kilpailija on voittanut vähintään 2 vastustajaa ja kata-kilpailija vähintään 2 kilpailijaparia kilpailussa jossa mitalisija on saavutettu. Hakijan täytyy pyydettyäessä pystyä esittämään ottelukaavio, tulosluettelo tai muu todiste voitetuista otteluista/pareista.

3.6. 1.-4. dan väliajat

Alla olevassa taulukossa on esitetty 16 vuotta täyttäneiden judokoiden dan-asteiden väliset minimiajat, vyöarvoon vaadittavat kilpailupisteet sekä katavaatimukset. Kilpailupisteet tulee olla kerätty nykyisen vyöarvon aikana. **Minimiaiakaan lasketaan ne vuodet ja kuukaudet, joiden aikana judokan toiminta on ollut aktiivista, hän on ollut rekisteröity Judoliiton jäsenenä ja hänellä on ollut Judoliiton lisenssi voimassa.** Taulukossa on esitetty minimiajat edellisen vyöarvon suorittamisesta, kun tatamitoimintaa on säännöllisesti neljä (4) kertaa viikossa tai sitä useammin. Minimiaikoja sovelletaan vain niihin, jotka harjoittelevat judoa säännöllisesti vähintään neljä kertaa viikossa ja menestyvät kilpailuissa ikäisiään tai muuta vertailuryhmäänsä selvästi paremmin. Suluissa minimiväliajat ilman kilpailupisteitä = 1,5 x minimiaika. Tatamitoiminnaksi tässä tarkoituksessa katsotaan seuran, alueen tai Judoliiton ohjattu judoharjoituksia ja tuomaritoimintaa, ei esim. omatoimisesti tehtyä pariharjoittelua.

Vyöarvo	A-taso	B-taso	C-taso	D-taso	Kilpailupisteet	Esitettävä kata
1. dan	1 vuosi	1 vuosi (1,5)	2 vuotta (3)	3 vuotta (4,5)	20	Nage-no-kata
2. dan	2 vuotta (3)	3 vuotta (4,5)	4 vuotta (6)	5 vuotta (7,5)	18	Katame-no-kata
3. dan	3 vuotta (4,5)	4 vuotta (6)	5 vuotta (7,5)	6 vuotta (9)	16	Kime-no-kata
4. dan	4 vuotta (6)	5 vuotta (7,5)	7 vuotta (10,5)		14	Kodokan Goshin Jutsu

Vyökoekomissio voi hyväksyä kilpauransa jo päättäneeltä A- ja B-tason judokalta 1. danin suorittamisen jälkeen hankittuja kilpailupisteitä, jos hänelle ei ole kertynyt riittävästi kilpailupisteitä nykyisen vyöarvon aikana.

Komissio voi omasta aloitteestaan kutsua aktiivisen, kilpailuaikanaan aikuisten shiai-edustus-/maajoukkueeseen kuuluneen judokan 2. – 4. dan kokeeseen näissä graduointisäännöissä säädettyä lyhyemmällä väliajalla (väliaika vyösuoritusten välillä vähintään noin 1 vuosi), mikäli kokelaan vyökoesuoritus on osoittanut tämän osaamisen täyttävän selvästi 1. – 4. dan osaamiskriteerit seuraavan vyöarvon osalta ja tämän nykyisen toiminnan judoyhteisön kehittämiseksi seura- tai liittotasolla voidaan katsoa olevan merkittävä. Tämä koskee kuitenkin vain ennen vuotta 2017 1. dan vyöarvonsa saavuttaneita.

3.7. Vyökoevaatimukset, 1.-4. dan

Kokeeseen hakemisen edellytykset:

Vyöarvo	Minimiaika	Kilpailupisteet	Yleiset asiat
1. dan	1 v. (A ja B-taso) 2 v. (C-taso) 3 v. (D-taso)	20	Judoliiton koulutusjärjestelmän taso I *
2. dan	2 v. (A-taso) 3 v. (B-taso) 4 v. (C-taso) 5 v. (D-taso)	18	Judoliiton koulutusjärjestelmän taso II *
3. dan	3 v. (A-taso) 4 v. (B-taso) 5 v. (C-taso) 6 v. (D-taso)	16	Huippukilpailija tai jatkuva valmennus-, opetus- ja ohjaustoiminta tai tuomaritoiminta.
4. dan	4 v. (A-taso) 5 v. (B-taso) 7 v. (C-taso)	14	Huippukilpailija tai jatkuva valmennus-, opetus- ja ohjaustoiminta tai tuomaritoiminta.

* Aikuisten ja nuorten edustusjoukkueeseen kuuluville ei vaadita taso I ja II suorittamista erikseen 1. ja 2. daniin, koska ao. koulutussisällöt tulevat käsitellyiksi maajoukkueleireillä.

Kaikilta dan-kokeeseen hakijoilta vaaditaan voimassaoleva ”Vastuullinen valmentaja”-koulutus tai vastaava.

Huippukilpailijoita lukuun ottamatta dan-kokelaalla on judoharjoittelun ja kilpailemisen lisäksi oltava myös muuta edellisen vyöarvon myöntämisen jälkeen tapahtunutta aktiivista toimintaa judon hyväksi. Tällaista toimintaa on mm. valmennus-, opetus- ja ohjaustoiminta, tuomaritoiminta, katatoiminta, järjestötoiminta seura- ja liittotasolla sekä koulutustoiminta.

Vyökoekomissio arvioi kunkin dan-kokelaan toiminnan laadun ja määrän ennen vyökokeeseen hyväksymistä. Alempia dan-arvoja (1.–4. dan) omaavien judokoiden tulee osoittaa erinomaista tekniikan hallintaa ja ymmärrystä, menestystä opetus- koulutus- ja valmennustehtävissä tai hänen tulee olla saavuttanut erinomaisia tuloksia kilpailuissa.

Mikäli keskimääräinen tatamiaktiivisuus jää viikkotasolla neljää kertaa pienemmäksi, minimiaikaan (kilpailupisteiden kanssa tai ilman kilpailupisteitä) lisätään väliaikaa seuraavasti:

3 kertaa/viikko tatamitoimintaa	+1 vuosi minimiaikaan lisää
2 kertaa/viikko tatamitoimintaa	+2 vuotta
1 kertaa/viikko tatamitoimintaa	+4 vuotta

Vyökokeen suoritusvaatimukset

Alempien dan-arvojen vaatimukset sisältyvät aina seuraavien dan-arvojen vaatimuksiin.

Vyöarvo	Katat	Pystytekniikat*	Mattotekniikat*	Osaamistason odotukset*
1. dan	Nage-no-kata kokonaan	Kodokanin kaikki tekniikat (ks. Liite 1. Tekniikkaluettelo). Oma tokui-waza-perhe kaikkiin suuntiin. Opetus: yleisimmät tekniikat.	Kodokanin kaikki tekniikat (ks. Liite 1. Tekniikkaluettelo) 10 hyökkäystä eri tilanteista. Opetus: yleisimmät tekniikat ja niihin hyökkäykset.	Toimivuus, teho ja asenne.
2. dan	Katame-no-kata	Opetus: yleisimmät tekniikat ja niiden toimivat kombinaatiot.	Opetus: Jatkoliikkeet uken toiminnan mukaan.	Tekemisen varmuus.
3. dan	Kime-no-kata	Opetus: heittojen periaatteet, liikesuunnat, otteet, harjoitteet, tärkeimmät pystytekniikat.	Opetus: tärkeimpien tekniikoiden vaihtoehtoiset hyökkäyssuunnat.	Opettaminen, monipuolisuus., Tekniikoiden perusta, uken liikkeen käyttö ja näiden opettaminen.
4. dan	Kodokan goshin jutsu	Opetus: heittojen periaatteet, liikesuunnat, otteet, harjoitteet, kaikki pystytekniikat.	Omat mattotekniikat hyökkäysjärjestelmänä. Opetus: tärkeimpien tekniikoiden hyökkäyssuunnat vaihtoehtoiseen, reagointi uken liikkeeseen.	Opettamisen varmuus ja laatu, analysointikyky opetuksessa.

* Tarkemmat ohjeet löytyvät vyökoekomission soveltamisohjeesta 1.-5.daneille.

Mustan vyön judokan tulee hallita kaikki judotekniikat ja pystyä opettamaan sitä paremmin mitä korkeampi vyöarvo hänellä on.

3.8. Katan suorittaminen vyökokeessa

Kokelas voi etukäteen pyytää perustellusta syystä (esim. fyysisen vamman vuoksi) vapautusta joidenkin katan tekniikoiden suorittamisesta. Kokelas voi pyytää vyökoekomissiolta kirjallisesti lupaa esittää vyökokeessa myös jonkin toisen katan, jota ei ole aiemmin vyökokeessa esittänyt.

Aikuisten ja nuorten edustusjoukkueeseen kuuluville judokoille riittää aktiivisena kilpailuajana randori-no-katojen (Nage-no-kata ja Katame-no-kata) esittäminen 4. daniin asti. Tämä tarkoittaa sitä, että 2. danin kokeessa kokelaan tulee esittää Nage-no-kata sekä Uken että Torin roolissa, 3. danin kokeessa Nage-no-kata ja Katame-no-kata Torin roolissa ja 4. danin kokeessa Nage-no-kata ja Katame-no-kata sekä Uken että Torin roolissa.

3.9. Korkeammat dan-arvot (5.-10. Dan)

Korkeita dan-arvoja (5.–10. dan) myönnetään tunnustuksena merkittävästä urasta, huomattavista ansioista judon kehittämässä ja kilpailumenestyksen saavuttamisesta. Ylempiä vyöarvoja eivät siis kaikki voi saavuttaa. Kuten johdannossa jo todetaan, korkeimmissa vyöarvoissa kiinnitetään erityistä huomiota judoyhteisön eteen tehtyyn työhön sekä kehittymiseen ihmisenä.

3.10. 5.-6. dan

5. daniin eteneminen vaatii vahvan kilpailutaustan (shiai) ja korkean teknisen taitotason.

6. daniin eteneminen vaatii lisäksi hyvin poikkeuksellisen pitkän ja menestyneen judouran opettajana, valmentajana, tuomarina tai judoseuran toiminnan kehittäjänä.

Korkea taitotaso erityisesti opettamisen osalta on myös kyettävä esittämään vyökokeessa. 5.- ja 6.-dan vaatimuksena on vähintään 4. dan-tason osaaminen kaikilta osa-alueilta hyvällä tasolla, erityisesti korostaen laadukasta opetusta mille tahansa ryhmälle.

3.11. 7.-10. dan

Kaikki 7.–10. danin korotukset ovat batsugun-korotuksia, joita myönnetään menestyksekkästä judourasta ja pitkäaikaisesta judotyöstä valtakunnallisella ja kansainvälisellä tasolla. Esitykset ao. korotuksista tekee vyökoekomissio Judoliiton hallitukselle. Käsittelymaksua ei peritä.

3.1. 5-10. dan väliajat

Minimиаikaan lasketaan ne vuodet ja kuukaudet, joiden aikana judokan toiminta on ollut aktiivista, hän on ollut rekisteröity Judoliiton jäsenenä ja hänellä on ollut Judoliiton lisenssi voimassa.

Vyöarvo	A-taso	B-taso	C-taso	D-taso	Kilpailu-pisteet	Esitettävä kata
5. dan	5 vuotta	6 vuotta	9 vuotta			Ju-no-kata
6. dan	6 vuotta	7 vuotta				Koshiki-no-kata
7. dan	7 vuotta (bg*)	8 vuotta (bg*)				
8. dan	8 vuotta (bg*)					
9. dan	9 vuotta (bg*)					
10. dan	10 vuotta (bg*)					

(bg*) = batsugun, kyseistä vyöarvoa ei voi suorittaa, vaan se myönnetään erityisistä judon hyväksi tehdyistä ansioista.

Mikäli keskimääräinen tatamiaktiivisuus jää viikkotasolla neljää kertaa pienemmäksi, minimиаikaan tulee lisää aikaa seuraavasti:

3 kertaa/viikko tatamitoimintaa	+1 vuosi minimиаikaan lisää
2 kertaa/viikko tatamitoimintaa	+3 vuotta
1 kertaa/viikko tatamitoimintaa	+5 vuotta

Tatamitoiminta = tatamilla tapahtuvaa judon harjoittelua, kilpailua, opetus-, valmennus- ja tuomaritoimintaa.

4. Hakeminen 1.–5. dan-kokeeseen

Judoka voi hakea vyökokeeseen aikaisintaan, kun edellisestä vyösuorituksesta on kulunut oman tasoluokan mukainen minimiaika.

Vyökoehakemus jätetään vyökoekomissiolle Judoliiton verkkosivuilla olevan ohjeistuksen ja hakuaiakataulujen mukaisesti.

Vyökoekomissio käsittelee hakemukset hakuajan päättymisen jälkeen ja tiedottaa viimeistään neljä viikkoa ennen vyökoetta sähköpostitse hakemuksen hyväksynnästä tai hylkäämisestä.

Hyväksytyt hakemukset oikeuttaa kokelaan ilmoittautumaan vyökokeeseen. Hyväksytyt hakemukset ovat voimassa kolme vuotta hyväksymisestä. Tämän jälkeen judokan on haettava kokeeseen uudelleen.

Mikäli hakemus hylätään, Judoliitto palauttaa maksun hakijan pyynnöstä. Hylättyä hakemusta ei voi käyttää uudelleen, vaan hakijan tulee myöhemmin täyttää uusi hakemus.

5. Hakeminen 6. dan-kokeeseen

6. danin kokeeseen kokelas ei voi hakea. Vyökoekomissio pyytää harkintansa mukaan kokelasta täyttämään ja lähettämään dan-hakemuksensa vyökoekomissiolle. Hakemuksen yhteydessä maksetaan normaali vyökoemaksu.

Vyökoekomissio tilastoi ja seuraa dan-arvojen väliaikoja ja pyytää kokelaita vyökokeeseen, kun henkilön judoura sen oikeuttaa suhteessa vyöarvoon ja muihin saman vyöarvon omaaviin näiden sääntöjen mukaisesti.

6. Batsugun – vyöarvon korotus ilman vyökoetta

1-6. danin vyöarvot suoritetaan pääasiassa vyökokeessa, mutta batsugunia voidaan harkita seuraavissa tapauksissa **erityisen painavista syistä**:

1. Henkilölle voidaan myöntää suora vyöarvonkorotus, kun hänen suorituksensa suhteessa vyöarvoon ja muihin saman vyöarvon omaaviin on ollut yliverstaista. Edellytyksenä on, että minimiaikavaatimus täyttyy. Arvokisamitalistien kohdalla minimivaatimuksista voidaan poiketa.

2. Henkilölle, jonka panos judoyhteisölle on ollut poikkeuksellisen merkittävä, voidaan myöntää suora vyöarvonkorotus elämäntyöstä. Edellytyksenä on, että minimiaikavaatimus täyttyy.

Tapauksessa 1. vyökoekomissio toimii aloitteentekijänä ja esittää vyöarvonkorotusta (1.-6. dan) Judoliiton hallitukselle. Kyseiseen korotukseen ei vaadita hakemusta eikä käsittelymaksua.

Tapauksessa 2. taustayhteisö voi jättää vapaamuotoisen hakemuksen kokelaan puolesta vyökoekomissiolle. Taustayhteisö voi esittää batsugun-korotusta vain 1.-5. danin vyöarvojen kohdalla. Käsittelymaksu maksetaan vasta sen jälkeen, kun Judoliiton hallituksen päätös korotuksesta on tehty.

Lopullisen päätöksen korotuksista tekee Judoliiton hallitus vyökoekomission esityksestä. Judoliiton hallitukselle ei voi valittaa batsugunin käsittelystä vyökoekomissiossa, eikä hylkäävää päätöstä perustella vyökoekomission eikä Judoliiton hallituksen toimesta. Vyökoekomission esitysten ja Judoliiton hallituksen päätösten perustelut eivät ole julkisia.

Batsugun-korotus on luonteeltaan elämäntyöpalkinto judon eteen tehdystä työstä. Batsugun-korotuksen voi saada vain kerran 1.-6. dan vyöarvoille. Tästä poikkeuksena ovat mahdolliset aikuisten arvokisamitalien (olympia-, MM- ja EM-mitalistit) saavuttajat.

7. Poikkeukset hakemusten käsittelymaksuista

Aikuisten ja nuorten edustusjoukkueeseen (shiai) kuuluvat on vapautettu vyökoemaksusta edustusaikana.

8. Vyökokeet

Vyöarvojen korotukset suoritetaan vyökokeissa eli graduoinneissa. Kyu-asteita voi suorittaa seuragraduoinneissa, joita Suomen Judoliiton jäsenseurat järjestävät omien tarpeidensa mukaisesti. Dan-arvoja suoritetaan vyökoekomission järjestämässä liittograduoinneissa. Dan-kokeeseen on ilmoittauduttava Judoliiton verkkosivuilla olevan ohjeistuksen mukaisesti viimeistään kaksi viikkoa ennen koetta. Vyökokeeseen voi ilmoittautua vasta sen jälkeen, kun hakemus on hyväksytty.

Graduoijalla on oltava voimassa oleva kurssi-, seura- tai liittograduointioikeus. Lasten ja nuorten graduointien järjestäminen ja erityispiirteet käydään läpi graduointikoulutuksessa.

Vyökokeisiin voivat osallistua vain Suomen Judoliiton jäsenseurojen jäsenet. Judoliitto tarkistaa jäsenyyden ja aiempien vyökoesuoritusten rekisteröinnit. Uusi vyöarvo astuu voimaan, kun se on merkitty Judoliiton jäsenrekisteriin. Seurojen tulee toimittaa tiedot suoritetuista kyu-arvoista Judoliittoon viimeistään kuukauden kuluttua vyökokeesta. Vyökoekomissio päivittää dan-arvot Judoliiton jäsenrekisteriin.

Vyökoesuorituksia voivat vastaanottaa vain judokat, joilla on voimassa oleva kurssi-, seura- tai liittograduointioikeus ja rekisteröity judoseuran jäsenyys sekä voimassaoleva Judoliiton lisenssi. Graduointioikeuden saamiseksi hakijan on käytävä Judoliiton koulutusjärjestelmään kuuluva graduointikoulutus. Graduointioikeus on voimassa kolme kalenterivuotta kerrallaan. Varsinainen graduointikoulutus on käytävä vähintään yhdeksän vuoden välein.

Graduoijan tulee pitää vyökokeita vuosittain ja osallistua ainakin yhteen Judoliiton graduointikoulutukseen tai muuhun vyökoekomission hyväksymään täydenniskoulutukseen kolmen vuoden välein. Jos graduoija ei toimi aktiivisesti kolmen vuoden aikana, tulee hänen suorittaa graduointikoulutus uudestaan. Mikäli graduointikoulutus on päässyt vanhenemaan, graduointikoulutus on suoritettava uudelleen. Vyökoesuoritus on mitätön, mikäli graduoijalla ei ole voimassa olevaa graduointioikeutta.

Judoliiton toimisto ylläpitää luetteloa voimassa olevista seura- ja kurssigraduointioikeuksista yhteistoiminnassa vyökoekomission kanssa ja tarkistaa vyöarvojen rekisteröinnin yhteydessä graduoijan seurajäsenyyden, graduointioikeuden ja graduointikoulutuksen voimassaolon.

Judoseurat ilmoittavat Judoliittoon seuransa kurssi- ja seuragraduoijat. Judoseurat ovat vastuussa siitä, että heillä on riittävät tiedot ja taidot vyökokeen pitämiseen. Kyu-graduointeihin voi osallistua ainoastaan oman seuran graduointitilaisuuksissa.

Tarkemmat tiedot graduoijan minimivyöarvosta suhteessa graduoitaviin on esitetty alla olevassa taulukossa.

Graduointiluokitus	Graduoijan minimivyöarvo	Graduointioikeus
Kurssigraduoija	1. kyu	5. kyu
Seuragraduoija	1. dan	2. kyu
Seuragraduoija	2. dan	1. kyu
Liittograduoija	3. dan	1. dan

4. danista alkaen liittograduoijan vyöarvon tulee olla vähintään samanarvoinen kuin sen vyöarvon, jota graduoitava on suorittamassa.

9. Ulkomaalaiset vyöarvot

Vyökoekomissio voi hyväksyä ulkomailla suoritettuja 1.-2. danin vyöarvoja Judoliitossa rekisteröitäväksi, mikäli näistä toimitetaan vyökoekomissiolle riittävät todisteet. Ylemmät vyöarvot suoritetaan suomalaisen vyökoejärjestelmän mukaisesti.

10. Vyöarvon peruminen

Mikäli vyökokeeseen hakenut henkilö on antanut väärää tai harhaanjohtavia tietoja tullakseen hyväksytyksi vyökokeeseen tai saadakseen ulkomaalaisen vyöarvonsa hyväksytyksi suomalaisessa vyökoejärjestelmässä, Judoliiton hallituksella on vyökoekomission esityksestä oikeus peruuttaa myönnetty vyöarvo. Vanhentumisaika on kymmenen (10) vuotta vyösuorituksen tai hyväksynnän rekisteröimisestä lähtien. Mikäli henkilö on ehtinyt suorittaa seuraavan vyöarvon, myös se voidaan samalla peruuttaa.

LIITE 1 Tekniikkaluettelo Kodokan / IJF

Nage-waza (68 tekniikkaa)

Te-waza	Koshi-waza	Ashi-waza	Ma-sutemi-waza
1 Seoi-nage	1 Uki-goshi	1 De-ashi-harai	1 Tomoe-nage
2 Ippon-seoi-nage	2 O-goshi	2 Hiza-guruma	2 Sumi-gaeshi
3 Seoi-otoshi	3 Koshi-guruma	3 Sasae-tsurikomi-ashi	3 Hikikomi-gaeshi
4 Tai-otoshi	4 Tsurikomi-goshi	4 O-soto-gari	4 Tawara-gaeshi
5 Kata-guruma	5 Sode-tsurikomi-goshi	5 O-uchi-gari	5 Ura-nage
6 Sukui-nage	6 Harai-goshi	6 Ko-soto-gari	
7 Obi-otoshi	7 Tsurigoshi	7 Ko-uchi-gari	Yoko-sutemi-waza
8 Uki-otoshi	8 Hane-goshi	8 Okuri-ashi-harai	1 Yoko-otoshi
9 Sumi-otoshi	9 Utsuri-goshi	9 Uchi-mata	2 Tani-otoshi
10 Yama-arashi	10 Ushiro-goshi	10 Ko-soto-gake	3 Hane-makikomi
11 Obi-tori-gaeshi		11 Ashi-guruma	4 Soto-makikomi
12 Morote-gari		12 Harai-tsurikomi-ashi	5 Uchi-makikomi
13 Kuchiki-taoshi		13 O-guruma	6 Uki-waza
14 Kibisu-gaeshi		14 O-soto-guruma	7 Yoko-wakare
15 Uchi-mata-sukashi		15 O-soto-otoshi	8 Yoko-guruma
16 Ko-uchi-gaeshi		16 Tsubame-gaeshi	9 Yoko-gake
		17 O-soto-gaeshi	10 Daki-wakare
		18 O-uchi-gaeshi	11 O-soto-makikomi
		19 Hane-goshi-gaeshi	12 Uchi-mata-makikomi
		20 Harai-goshi-gaeshi	13 Harai-makikomi
		21 Uchi-mata-gaeshi	14 Ko-uchi-makikomi
			15 Kani-basami
			16 Kawazu-gake

Katame-waza (32 tekniikkaa)

Osaekomi-waza	Shime-waza	Kansetsu-waza
1 Kesa-gatame	1 Nami-juji-jime	1 Ude-garami
2 Kuzure-kesa-gatame	2 Gyaku-juji-jime	2 Ude-hishigi-juji-gatame
3 Ushiro-kesa-gatame	3 Kata-juji-jime	3 Ude-hishigi-ude-gatame
4 Kata-gatame	4 Hadaka-jime	4 Ude-hishigi-hiza-gatame
5 Kami-shiho-gatame	5 Okuri-eri-jime	5 Ude-hishigi-waki-gatame
6 Kuzure-kami-shiho-gatame	6 Kataha-jime	6 Ude-hishigi-hara-gatame
7 Yoko-shiho-gatame	7 Katate-jime	7 Ude-hishigi-ashi-gatame
8 Tate-shiho-gatame	8 Ryote-jime	8 Ude-hishigi-te-gatame
9 Uki-gatame	9 Sode-guruma-jime	9 Ude-hishigi-sankaku-gatame
10 Ura-gatame	10 Tsukkomi-jime	10 Ashi-garami
	11 Sankaku-jime	
	12 Do-jime	